

Беларускі калегіум

Накірунак: найноўшая гісторыя

Галоўная задача накірунка найноўшай гісторыі ў Беларускім калегіюме – азнаямленне навучэнцаў з існуючымі тэарэтычнымі і метадалагічнымі падыходамі да вывучэння гісторыі XX стагоддзя, з найлепшымі ўзорамі даследаванняў найноўшай гісторыі краіны без “забароненых зонаў”, падрыхтоўка да самастойнай даследчай працы.

Асноўныя змены ў прынцыпах і працэсе навучання:

- 1) пераход ад “альтэрнатыўнасці” да сістэматычнасці выкладання гістарычнай веды;
- 2) націск на прафесійную падрыхтоўку даследчыкаў (больш увагі практычным заняткам);
- 3) інтэграцыя з адукацыйнымі праграмамі больш высокага ўзроўню (MA, PhD праграмы);
- 4) дапаўненне навучальнага курсу ведамі з абсягу сацыяльна-палітычных навук.

Куратар спецыялізацыі: Аляксей Ластоўскі

Прануюцца наступныя блокі:

1. Гісторыя беларускага нацыянальнага руху (XX стст.)

(Алесь Смалянчук, Андрусь Унучак, Анатоль Сідарэвіч, Уладзімір Ляхоўскі, Наталля Гардзіенка і інш.)

- Расейская ўрадавая палітыка на беларускіх землях 1863 -- 1904 гг. (А. Унучак)
- Этнічнае і нацыянальнае становішча на беларускіх землях у канцы XIX – пачатку XX ст. (А. Унучак)
- Выклікі мадэрнізацыі для Беларусі на мяжы XIX-XX стст. (А. Кіштымаў);
- Рэгіянальны і сацыяльны склад беларускага адраджэння (А. Казакевіч);
- "Нашаніўскі пэрыяд" беларускага нацыянальнага руху (А. Унучак);
- Беларускі сацыялістычны рух (А. Сідарэвіч);
- Краёвы рух на Беларусі (А. Смалянчук);
- Беларускі моладзевы рух (У. Ляхоўскі)
- Антон Луцкевіч і беларускі нацыянальны рух (А. Сідарэвіч);
- Беларускі антысавецкі супраціў 1920-х гг. (В. Вячорка);
- Беларускія арганізацыі ў Заходняй Беларусі (1921-39 гг.) (А. Пашкевіч);
- Беларускі рух у эміграцыі (Н. Гардзіенка);
- Беларускі “акадэмічны асяродак” (А. Дзярновіч);
- “Майстроўня” і нацыянал-дэмакратычны рух 1980-х гг. (В. Вячорка)

2. Гісторыя Савецкай Беларусі

(Сяргей Харэўскі, Анатоль Вялікі, Алег Дзярновіч, Валянцін Мазец, Ігар Кузняцоў і інш.)

- Стварэнне БССР як бальшавіцкі праект беларускай дзяржаўнасці (А. Трафімчык);
- Змены межаў беларускай дзяржавы (А. Трусаў);
- Саветызацыя Беларусі ў 1917-28 гг.;
- Беларусізацыя: ход ажыццяўлення і наступствы (А. Вялікі);
- Гісторыі КПБ: кадры і эліта (А. Вялікі);
- Камуністычныя рэпрэсіі ў БССР (І. Кузняцоў);
- Нацыянальная і моўная палітыка ў БССР;
- 1939 г. і саветызацыя Заходняй Беларусі (А. Трафімчык);

- Рэлігійная палітыка ў пасляваеннай БССР (Т. Касатая);
- Канон культурнай памяці ў БССР: Скарына і Каліноўскі (Р. Воранаў, А. Унучак);
- Культурны ландшафт Мінска як увасабленне камуністычнай ідэалогіі;
- Беларуская гістарыяграфія 1950-х — пачатку 1980-х гадоў: паміж марксісцкім канонам і пошукам новай легітымнасці (А. Дзярновіч);
- Беларускае савецкае мастацтва: ідэалогія і эстэтыка (С. Харэўскі);
- Беларуская савецкая літаратура: пісьменнікі і партыя.

3. Гісторыя штодзённасці XX стагоддзя

(Алесь Смалянчук, Ірына Раманава, Ірына Кашталян, Ірына Махоўская, Вольга Шаталава, Таццяна Вароніч)

- Тэорыя і метадалогія вывучэння штодзённасці (І. Раманава);
- Метадалогія вуснай гісторыі (І. Кашталян);
- Светагляд беларускіх сялян XIX—XX стагоддзяў (В. Шаталава);
- Палеская вёска ў стасунку да Пана (А. Смалянчук);
- Штодзённасць вёскі і горада. Асяроддзе і быт (І. Раманава);
- Штодзённасць мястэчка Заходняй Беларусі ў міжваенны перыяд (І. Махоўская);
- Успрыманне савецкай рэчаіснасці шэраговымі людзьмі (І. Раманава);
- Штодзённае жыццё пры сталінізме (І. Кашталян);
- Сацыяльная гісторыя жанчын у Беларусі XX ст. (Т. Вароніч);
- Вусная гісторыя перабудовы (І. Махоўская).

4. Другая сусветная вайна: акупацыя, Халакост, калабарацыя, супраціў
(у распрацоўцы)

5. Меншасці ў беларускай гісторыі XX ст.: габрэйская, польская, літоўская, татарская, расійская.
(у распрацоўцы)

Спецкурсы:

“Да стагоддзя Вялікай вайны: Першая сусветная вайна і беларускае грамадства”
(кіраўнік спецкурса Уладзімір Ляхоўскі)

Практычныя заняткі:

- 1) Архіўная практыка (Нацыянальны архіў РБ);
- 2) Практыкум па напісанню навуковых артыкулаў;
- 3) Бібліятэчная практыка;
- 4) Экспедыцыі па вуснай гісторыі (Анлайн-архіў вуснай гісторыі).